

Заклята гора

Антоніна Гармаш-Литвин

Жила собі в одному селі дівчина із своєю старенькою матір'ю. Була в них однісінька хатинка, та клаптик поля. Та хоч і бідна хатка, а чепурнішої в селі не було. Вибілена, рівнесько підведена, світилася чистими прозорими очима вікон, соромливо затуляючи їх вишиваними завісками. А в хаті ще краще: розкішні квіти сяяли чудернацькими голівками на комині. Чистенька долівка встелена пахучою травою, вікна зарушничені чудовими рушниками.

Та й сама дівчина, мов жива квітка. Сорочка-вишиванка так вицяцькувана, що жодна багацька дочка не зрівняється з нею.

Щовечора забігали подруги, запрошували на вечорниці. Та не кортіло їй, бо не прийшла ще до її серця весна. А парубки давно задивлялись на дівча. А надто багацький Назар: так і крутиться там, де буває Устинка. Та й сам красень: високий, стрункий, кароокий. Як скрутне молодого вуса, як моргне котрій, то мліють дівчата. А Устинці хочби що: одвернеться і піде далі, мов нічого не бачить. Лютує Назар, а вдіяти нічого не може. Ішли дні за днями, настала нова весна. Недалеко від села, посеред лісу, височіла гора, а на самому вершечку майорів розлогий кучерявий дуб. Недобра слава йшла про ту гору: буцімто жодна дівчина, що ходила туди, не верталась назад. А хлопцям нічого не вадило...

Одного разу Устинка збирала в лісі квіти. Все далі й далі відходила від села і несподівано опинилася біля підніжжя заклятої гори. І так закортіло їй піднятися на гору, пошукати дивних квіток. Бо дуже любила їх. Поволі, вагаючись ішла дівчина на гору, поки не піднялася до самої вершини.

І тут, під дубом побачила дивну квітку. вклякла біля неї і довго милувалася. А назирці за нею йшов Назар. Пристрасть кипіла в юначому серці, нестерпна жага гнала його за дівчиною. Він і не задумався над тим, що йде на закляту гору. Побачивши Устинку під дубом, завмер: яка вона гарна в своєму замилюванні. Тихенько підійшов і пригорнув дівчину. Стрепенулась, мов горличка, злякано рвонулася — та міцні руки тримали впевнено. Почав умовляти, що вмере з туги, якщо тікатиме від нього. Глянула дівчина в очі козацькі і справді прочитала в них палке юнацьке захоплення і здригнулося дівоче серце, повірила парубкові. Млосно стало в грудях, якась незнана хвиля підхопила її. Обвила руками шию Назара, віддала йому перший поцілунок солодких дівочих вуст... Небо з'єдналося з землею, вгорнувши обох чарівною хмаркою солодких любовців...

Та лиш збігла та хмарка, лиш розтала ота хвиля в грудях — легко скочив Назар на ноги, насмішкувато сказав:

– Ну, будь здорова і щаслива! Довго і тяжко я шукав цієї хвилини... а тепер бувай!

Розширилися дівочі очі від несподіваного сорому. Прикро стислося серце і заплакала, впавши на траву. Недобре стало і козакові, почав гладити довгі дівочі коси,

що впали на траву. Довго мовчав, а тоді мовив:

- Не плач! Все одно кращої я не зустрічав. Будеш моєю. Зганьблена дівчина мовчала. Потім озвалася:

*Де ти бачив, мій миленький,
Щоб сухий дуб листя мав?
Де ти бачив, мій козаче,
Щоб багатий бідну взяв?*

Ні, не буду я щасливою. Віроломно ти зірвав, стоптав мою квітку, мого віночка... Я проклинаю тебе, баламуте! Хай назавжди станеш гіркою отрутою: гарно цвістимеш та за тими квітами ховатиметься смерть...

Чи в таку хвилину мовила дівчина, чи занадто пристрасно побажала того, чи в такому місці, але так і сталося. Обернувся Назар широколистим дивоманом із красивими білими квітами...

Ще тяжче заридала Устинка, припала грудьми до землі і почала благати:

- Земле, матінко рідна! Сховай мій сором, закрий мене собою! Тільки нехай моя невідквітла краса цвітом лишиться на тобі!

І не стало дівчини... Тільки двійко дивних квіток, мов її очі, глянули з трави...